

Kousek od rozhledny směrem na jih stávala polookrouhlá bašta, taktéž zbořená ve třicátých letech. Na druhé starně - poblíž jihovýchodního nároží - je vestavěná půlkruhová dovnitř otevřená bašta (9) s velkým oknem směřujícím na jih. Toto okno, které dnes už spíše připomíná velký otvor, nejspíše nahradilo dřívější střílnu.

Někteří badatelé tvrdí, že bašta byla špatně umístěná těsně před nárožím, a tak mohla aktivně bránit jen jižní stranu. Otázkou je, jestli bylo skutečně zapotřebí hájit i východní čelo hradu, tyčící se vysoko nad okolní terén. U této hradby byl zevnitř postaven rozměrný obdélný objekt (10), zřejmě druhé obytné křídlo nebo hospodářské stavení. Do dnešních dnů se zachovala část valených sklepů a v severovýchodním nároží zazděná výpadní branka ústící do tohoto sklepení. Kousek od tohoto druhého křídla v severní hradbě je viditelný úskok ve vedení zdi. Dnes bohužel nevíme, jestli šlo o další baštu, nebo se hradební zeď vyhýbala skále. Uprostřed severní hradby stojí čtverhranná bašta (5). Dříve měla několik podlaží, ale zjistit její původní výšku je dnes nemožné. V interiéru se dochovala mladší valená klenba a o 1,5 m níže zbytky další valené klenby spodního podlaží. Tato bašta snad mohla sloužit jako studna či jako cisterna. Dnes je z ní dobrý výhled na severní stranu od hradu. Někteří starší autoři do svých půdorysů zakreslili poblíž severovýchodního nároží kosodélnou budovu a uprostřed nižšího nádvoří objekt kruhového půdorysu. Jejich existenci bude muset potvrdit či vyvrátit až archeologický výzkum.

Z vyhlídkové plošiny (8) je nádherný výhled do krajiny Českého Středoohoří. Na severu je vidět hřeben Krušných hor a rozhledna Děčínský sněžník. Na jihu vrcholky Vysoký Ostrý, Sedlo. Na východ vysílač Buková hora a na západ Milešovka a mnoho dalších.

Na závěr bychom Vás chtěli poprosit o dodržování několika pravidel.

1. Nevstupujte na hradby a uvolněné zdivo (níčí se tím hrad a riskujete úraz).
2. Neodhazujte odpadky a to ani mimo hrad.
3. Nezakládejte nová ohniště (využijte ohniště již zřízená).
4. Chovejte se jako na návštěvě (po pikniku či kempování si po sobě uklid'te).
5. Nehrajte si na archeology (žádný poklad zde stejně nenajdete a můžete dostat vysokou pokutu).

Děkujeme za pochopení. Odměnou Vám bude udržovaná zřícenina s překrásným výhledem do krajiny a pohodovou atmosférou.

Více informací získáte na internetových stránkách

www.hradblansko.cz

v případě, že chcete přispět na záchranu hradu můžete poslat příspěvek na náš účet **43-1134810257/0100**

Hrad Blansko

Rytina J.Richtera podle kresby F.A.Hebera z roku 1841

VÁŽENÍ NÁVŠTĚVNÍCI, VÍTEJTE NA ZŘÍCENINĚ HRADU BLANSKO.

Jsme velmi potěšeni, že jste se rozhodli navštívit právě zříceninu hradu Blansko, která ač není tak známá, uchvátí každého návštěvníka především svým výhledem do kraje a malebností prostředí, ve kterém se nachází. Vděčí za to především svému umístění na vrcholku 545 m vysoké hory stejného jména s hlubokým a příkrým spádem k jihu a západu až ke korytu Neštěmického potoka. Stačí se na chvíli zastavit, zasnít a hned se nám v mysli vybaví výjevy z historického filmu. Jak zde naši předci žili, jak se bavili, kde spali, kde pracovali a jsme rádi za dnešní pohodlí. A přesto nás něco přitahuje a láká si alespoň na chvíli vyzkoušet či nahlédnout do života středověkých lidí. A proto jste i zde na hradě Blansko. Buďte tedy vítáni a přijměte pozvání k prohlídce hradu. K ní Vám budíž nápomocen i tento průvodce.

Historie hradu:

Hrad vznikl někdy kolem roku 1400. Místo, kde hrad nyní stojí, patřilo před rokem 1393 pánům z Lungvic. Od nich ho koupil spolu se vsí Neštětice, Povrly a hradem Mojžíř Václav z Vartemberka. Protože neměl vlastní sídlo a skromný hrad Mojžíř nevyhovoval jeho mocenským ambicím, rozhodl se pro stavbu nového hradu. Stavba rychle pokračovala, a tak se už roku 1401 píše s přídomkem "Herr vff Blankenstein (tj. pán na Blansku).

Václav byl přívržencem krále Zikmunda, a tak byl hrad roku 1402 dobyt přívrženci krále Václava IV. v čele s Prokopem, markrabím moravským. Ale již v červnu téhož roku ho dobyl Zikmund a vrátil ho zpět Václavovi z Vartemberka. Roku 1405 uzavřel s míšeňským markrabětem Vilémem dohodu o vzájemné podpoře a slíbil, že Blansko pro něj bude vždy otevřeno. Roku 1407 zemřel a jeho syn Jan nebyl ještě plnoletý, a tak majetek spravovala vdova Markéta s poručníky.

Situace využil markrabě a vyslal na Blansko posádku v čele s Gotzem z Karrasu. Okolí Ústí nebylo králi Václavovi příznivě nakloněno, a tak roku 1416 přikázal Mikulášovi z Lobkovic dobýt Blansko, což se mu povedlo a hrad se tak stal královským majetkem. Václav IV. zastavil hrad Bohuslavovi ze Zvěřince. Poté hrad často střídal majitele až se r. 1424 dostal do majetku saských knížat.

Po památné bitvě "Na Běhání" u Ústí 16. června 1426, kde byli Sasové v čele s knížetem Fridrichem poraženi, přešel Zikmund z Vartemberka a Děčína na stranu vítěze. Rozhodl se vylézt z této situace co nejvíce, a tak hned druhý den 17. června přitáhl s oddílem před hrad Blansko a požádal o vpuštění. Poté, co byl vpuštěn, zajal ihned velitele Konráda a zbytek posádky, pouze ty, kteří se bránili, nechal zabít. Ovšem nabytého majetku si příliš neužil, jelikož byl zajat svým strýcem Janem z Ralska a vězněn na Ralsku. Propuštěn byl začátkem r. 1427.

Po těchto událostech hrad držel Jan z Vartemberka. 20. dubna 1441 oblehli Sasové s lužickým Šestiměstím Blansko. Jelikož bylo obléhání neúspěšné, dohodli se útočníci na smíru. Boje znovu vzplanuly roku 1452 a pokračovaly až do roku 1454.

Jan zemřel patrně před rokem 1469 a panství spravovala vdova Anna rozená z Dubé a dcera Kateřina. Roku 1472 přešel hrad sňatkem s vdovou Annou do majetku Mikuláše z Hermsdorfu. V majetku rodu byl až do r. 1503, kdy jej Kryštof z Hermsdorfu prodává Volfartu Planknárovi z Kynšperku.

Volfart prodal hrad patrně roku 1517 Janovi z Vartemberka a ten r. 1527 pánům z Bynu (Bünau). V držení jejich rodu byl až do roku 1628, kdy jej Gynter z Bynu prodává Kryštofu Šimonovi z Thunu na Děčíně. Po roce 1570 si nechal Rudolf z Bynu postavit v Krásném Březně zámek a hrad opustil. Dále byl hrad využíván jen jako vězení, nebo na něm bydleli správci a úředníci, a to až do začátku 17.stol. Po připojení k děčínskému panství byl hrad opuštěn a rychle chátral.

Prohlídka hradu:

Přístupová cesta vedla od východu a poblíž východního okraje jsou dodnes patrné dvě plošiny - oválná a čtverhranná. Zřejmě zde stávaly stavby a opevnění, které bylo pravděpodobně jen dřevěné. Dále cesta mírně stoupá podél východní hradby až k místu vstupu do jádra hradu. Ten je dodnes předmětem sporu.

Jedna varianta je, že cesta obcházela jihozápadní část hradu a končila na malé plošině (bastion) (1), odkud vedl můstek podél hradby až do brány (4), která je umístěna mírně našikmo. Druhá varianta je, že cesta se nestáčela ke zmíněné plošině, ale vedla přímo do hradní brány (2) umístěné v soutěsce mezi dvěma skalami (dnešní vstup do hradu) (3). Tuto variantu podporuje fakt, že nad ní byla dnes již neexistující polokrouhlá bašta, která mohla bránit vstup do hradu.

Hlavní brána byla dvojí, za první branou bylo mezibraní, z něhož se vstupovalo druhou branou do vnitřního hradu. Vlevo od druhé brány je dnes vidět otvor. Ten by (podle D.Menclové) mohl být výpadní brankou nebo také hlavní branou (podle první varianty).

Jádro hradu (6) je obehnané hradbami majícími průměrnou tloušťku dva metry a venkovní výšku šest až devět metrů. Hradby neměly cimbuří (nenalezly se po něm žádné stopy), ale je možné, že byly opatřeny dřevo-hlinitým ochozem, který později zanikl. Při vstupu do jádra hradu nás nejprve zaujme výše položená vyhlídková plošina (8) vybudovaná na místě dřívějšího paláce (7), který snad byl dělen do tří místností. Dnes už je téměř nemožné zjistit, jak palác vypadal, neboť jeho zbytky byly definitivně rozebrány při stavbě nynější vyhlídkové plošiny ve třicátých letech 20.stol.

